

EDITORIÁL

Vážení čitatelia,

redakcia WLS otvorila diskusiu na tému *Mýtus v modernej literatúre*, pretože sa nazdáva, že záujem o mýty a mytológie, ktorý tvorí jeden z tradičných pilierov humanitných vied a je zároveň kľúčový aj pre úvahy o kultúre moderny, nemôže zostať bez hlbšej reflexie ani v literárnej vede po „kultúrnom obrate“. Blok príspevkov, ktorý bol zostavený v rámci výskumnej iniciatívy *Reprezentácie prirodzeného v moderne a v avantgarde* (VEGA, č. p. 2/0180/09), sa usiluje ukázať, že súčasný „návrat mytológií“ nie je len sugesciou postštrukturalistickej kultúry, hoci okrem iného práve ona výrazne prispela kprehodnocovaniu toho, čo chápať pod pojmom mýtus.

Tento návrat sa najmä v literárnej vede uskutočňuje ako nevyhnutný dôsledok apórie, akú predstavovala redukcia mýtu na látku či motív – redukcia, pri ktorej došlo v úvahách o literatúre ku strate genuínnych kvalít mýtického materiálu, k akým patrí medzi inými špecifické vnímanie času, priestoru a telesnosti. Práve literatúra moderny pritom ponúka pestrú paletu príkladov, svedčiacich o podmienkach a okolnostiach kultúrneho transferu, ktoré sú spoluurčované osobitosťami mýtického materiálu, o „práci s mýtom“ a o jeho všeobecnejších potenciách v dnešnej kultúre.

Veľár otázok, na ktoré sa pokúšajú odpovedať jednotlivé príspevky bloku, je široký: Nakolko môže byť mýtus produktívna kategória pre súčasný výskum literatúry? Dokáže dnes ešte problematika mýtu stimulovať interdisciplinárne záujmy literárnej vedy? Prichádzajú po hermeneutických a štrukturalistických podnetoch nové stimuly výskumu mýtov a mytológií a nakolko môžu byť produktívne pre skúmanie literatúry? Aký zmysel má skúmať modernú literatúru – po viacnásobnom „odčarovaní“ sveta – vzhľadom na mýtické štruktúry, obsahy či významy? Je poetika mýtu ešte relevantná? Môže kritika mýtov zohrať úlohu pri reflexii globalizovanej kultúry, ktorá prebudila záujem o univerzalizmus?

Diskusia na tieto témy prináša podnety tak pre teóriu, ako aj pre interpretáciu literatúry.

Adam Bžoch